CZU: 343.341:343(498)(094.5) **DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.12085312**

CRIMINALITATE ORGANIZATĂ ÎN LEGISLAȚIA PENALĂ ROMÂNĂ

Bâlc Mihai Bogdan

doctorand, Școala Doctorală Științe Juridice și Științe Economice
Universitatea de Stat din Moldova
ORCID: 0009-0008-5654-8645

The explores the ways in which Romania addresses and regulates offenses associated with organized crime. The analysis focuses on existing legislative provisions and how they have evolved to respond to current threats of organized crime. The study highlights the implementation of European Union framework decisions and their alignment with national legislation, particularly regarding aspects related to defining, preventing, and combating organized crime.

It also examines how existing laws in Romania, including amendments, align with international standards and European requirements. While recognizing progress in adopting and adapting legislation, the article identifies challenges and potential areas for improvement.

In addition to legal aspects, the study explores the practical impact of the legislation on the approach and combating of organized crime in Romania. It also addresses perspectives and recommendations for the future, considering social and technological changes that may influence the dynamics of organized crime. Through a critical analysis of existing legislation and practices, the article contributes to understanding the context and evolution of the fight against organized crime in the Romanian legal landscape.

Keywords: *organized crime, criminal organization, organized criminal group, mafia associations, criminal law*

Criminalitatea organizată a înregistrat o creștere rapidă, beneficiind inclusiv de exploatarea vidurilor legislative și de comportamentul reactiv al autorităților în prevenirea acestui fenomen amenințător. Extinderea și liberalizarea piețelor, alături de eliminarea granițelor fizice dintre statele europene, au creat un teren propice pentru propagarea și extinderea transfrontalieră a crimei organizate. Grupurile criminale se dovedesc a fi dinamice și capabile să se adapteze rapid la cerințele pieței criminale internaționale. Acestea reprezintă o nouă formă de criminalitate care extrage miliarde de dolari anual din fiecare țară, inclusiv din România. Acest lucru constituie o nouă provocare în domeniul securității atât pentru stat, cât și pentru sectorul privat. Grupurile infracționale organizate sunt implicate în șantaj, fraudă, evaziune fiscală, spălare de bani, incendiere, jafuri, omor, violență, tortură, fraudă în asigurările de sănătate, trafic de persoane, prostituție, trafic de droguri, contrabandă, crime economice și corupție politică

şi judiciară sau orice altă activitate ilegală de unde pot obţine profit sau îşi pot asigura continuitatea operaţiunilor criminale.

Grupurile de criminalitate organizată operează adesea în grupuri transnaţionale, naţionale sau locale bine organizate şi cooperează pentru a desfăşura acţiuni ilegale coordonate. Aceste grupuri implică în mod tipic anumite ierarhii şi sunt conduse de unul sau mai mulţi lideri puternici. Unele grupuri cunoscute de criminalitate organizată au fost asociate cu activităţi teroriste.

Inconsecvenţa terminologiei utilizate în definirea conceptului îngreunează definirea crimei/criminalităţii organizate. În literatura de specialitate se remarcă folosirea unor expresii precum crima organizată, grup infracţional, crimă organizată, grup infracţional, grup infracţional organizat”. Ceea ce este de reţinut este că, deşi termenii enumeraţi par a fi sinonimi, ei tind să difere atunci când definesc fenomenul crimei organizate. În schimb, cei doi termeni *crimă* şi *criminalitate* sunt doi termeni care descriu două lucruri diferite şi nu sunt deloc sinonimi. *Crimă* se referă la acte sau omisiuni periculoase din punct de vedere social care sunt pedepsite prin lege. Din punct de vedere juridic, infracţiunea se referă la toate actele umane care sunt recunoscute drept infracţiuni, incriminate şi sancţionate conform legii penale. *Crima* reprezintă astfel săvârşirea unei infracţiuni, iar *criminalitatea* reprezintă un fenomen social care rezultă din frecvenţa şi regularitatea săvârşirii unei infracţiuni. Cu toate acestea, atunci când cuvântul „organizat” este adăugat cuvântului „crimă”, se naşte un nou concept. Aşadar, faptele periculoase ale unor persoane care s-au pregătit din timp sau se reunesc pentru a comite o anumită infracţiune nu se încadrează neapărat în criminalitate organizată, ci mai degrabă se încadrează în categoria multiplilor infractori sau complici la o infracţiune.

Criminalitatea organizată se referă la o serie de comportamente antisociale desfăşurate într-un mod bine pus la punct, în timp ce crima organizată implică realizarea sistematică a unor acţiuni care încalcă legea penală. În cercetarea specializată, termenii „criminalitate organizată” şi „crimă organizată” sunt adesea folosiţi în mod interşanjabil şi sunt consideraţi sinonimi de către majoritatea experţilor chestionaţi. Preferinţa pentru termenul „crimă organizată” derivă din traducerile documentelor internaţionale care folosesc expresia „organized crime.” Cu toate acestea, în legislaţia română se utilizează cu precădere termenul „criminalitate organizată,” exemplificat de Legea nr. 39/2003 privind prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate. [1]

Incriminarea asocierii cu scop infracţional în istoria Codului penal român

Luând în considerare originile codului penal român se poate observa o asemănare cu cel al unor state vest-europene, în ceea ce priveşte interesul

manifestat de legiuitorul român cu privire la incriminarea criminalităţii organizate. Aşadar, chiar dacă originile criminalităţii organizate sunt adânc înrădăcinate în istoria umană, abia în epoca moderna comunitatea internaţională a conştientizat pericolul pe care această forma de criminalitate îl reprezintă la adresa securităţii globale. Codul penal din 1865, cunoscut şi sub denumirea de "Codul Cuza," reprezintă un efort semnificativ în direcţia unificării legislaţiei penale şi marcă începutul dreptului penal român după unirea Moldovei cu Ţara Românească în 1859. Pentru elaborarea acestui cod, s-au utilizat cu predilecţie Codul penal francez din 1810 şi Codul penal prusian din 1851. Astfel, în primul Cod penal român (CP) este incriminată *asocierea de infractori,* infracţiune care se păstrează până în forma actuală a codului penal.

În „*CAPU V: despre asocierea facetoriloru de rele şi despre vagabondi, SECŢIUNEA I: Despre asocierea facetoriloru de rele*” [2], se stabileşte drept crimă împotriva ordinii publice infracţiunea de asociere a infractorilor cu scopul de a comite acte pasibile de pedeapsa penală contra persoanelor sau contra proprietăţii. Înţelegând pericolul social reprezentat de aceste infracţiuni, atât legiuitorul român cât şi cel francez, din legislaţia căruia a fost inspirat articolul din codul penal, au considerat ca nu este necesară comiterea unei alte crime, ci simpla asociere cu scopul de a comite acte ilegale reprezintă în sine o infracţiune. Art. 213 din CP 1864 prevede că „*Acestă crimă există prin singurul fapt al organizării cetelor, ori al corespondenţei între dânsele cu căpiteniile lor, ori al învoirei privitoare la darea de socoteala sau la împărţirea lucrurilor provenite din delicte.”* Aşadar, elementul material constă într-una sau un cumul dintre următoarele modalităţi: actul organizării *cetelor,* stabilirea de legături între grupuri deja constituite, înţelegerea dintre membrii grupului cu privire la asumarea răspunderii penale cât şi stabilirea modalităţilor de împărţire a produselor provenite din infracţiuni. Cu privire la răspunderea penală, art. 215 CP 1864 prevede că nu numai *căpeteniile sau sub-căpeteniile acestor cete* vor fi pasibili de pedeapsa cu „*recluziunea”,* ci şi toţi ceilalţi membrii şi colaboratori ai grupului infracţional vor fi traşi la răspundere. Spre deosebire de art. 267 CP francez corespunzător, art 215 CP 1864 nu cuprinde sintagma „*asociaţii”,* astfel, legiuitorul român lărgeşte sfera culpabilităţii la toţi subiecţii infracţiunii care au avut legătură direct sau indirect cu grupul infracţional.

În Decembrie 1924 a fost adoptată Legea pentru reprimarea unor infracţiuni contra liniştii publice, cunoscută sub numele de „Lege Mârzescu” [3]. Legea reia în art. 1 incriminarea „ *asocierii în scopul de a prepara sau de executa crime”* în fapt, chiar dacă sunt preluate dispoziţiile din CP 1864, legea vine cu stabilirea pedepselor pentru acest delict. Legea prevede de asemenea aplicarea

maximului pedepsei pentru subiecţii infracţiunii aveau calitatea de funcţionar public sau angajat al statului şi în cazul în care elementul material s-a consumat în locaţie publică (cult, învăţământ, administrativ).

Denumit "Carol al II-lea" potrivit legii intitulată: "Denumirea Codurilor de unificare a legislaţiei", decretată sub Nr. 577/1936 şi publicată în Monitorul Oficial, partea I, Nr. 73 din 27 Martie 1936, Codul penal din 1936 [4] este considerat unul dintre cele mai emancipate forme legislative, fiind păstrat până la începuturile regimului comunist.

Art. 315 CP 1936 cu privire la „*Asocierea pentru comiterea de crime şi delicte”*, vine cu mici modificări la textul articolului, singurele modificări notabile fiind durata pedepsei cu închisoare, fiind scăzută de la 5-10 ani la 2-6 ani, precum şi înjumătăţirea cuantumului amenzii prevăzute iniţial în Legea Mârzescu. De asemenea, conducătorii organizaţiei care deţineau calitatea de funcţionar public sau angajat al Statului, a căror sancţiune era iniţial stabilită ca fiind maximul acestei pedepse, respectiv 10 ani, este diminuată de la 3 la 8 ani. În acelaşi capitol al CP se incriminează infracţiunea de „*aderare”* la o asociaţie cu scopul de a înfăptui infracţiuni sau la o înţelegere ce are drept scop comiterea de crime şi delicte. Ce este notabil este decizia legiuitorului acelei perioade de a incrimina fapta de instigare la comiterea de infracţiuni prevăzute la Art. 315 CP 1936, chiar dacă această infracţiune era incriminată prin Art. 120 CP 1936 – „*Este instigator acela care, cu intenţie, determină pe altul, la comiterea unei crime sau delict*”

Codul penal din 1968 [5] instituie doar două forme ale pluralităţii constitutive de infractori, una comună ce consta în „*constituirea unei asocieri în scopul săvârşirii uneia sau mai multor infracţiuni”,*(Art. 323) şi o forma care servea unui interes politic, incriminată de art. 167 CP privind săvârşirea infracţiunii de „*complot* [6]. Având în vedere capitolul unde legiuitorul a încadrat art. care incriminează asociere pentru comiterea de infracţiuni, se constată că s-a păstrat tradiţia codurilor penale anterioare de a păstra această infracţiune în clasa celor care aduc atingere relaţiilor sociale.

Infracţiunea prevăzută la art. 323 CP constă în *„Fapta de a se asocia sau de a iniţia constituirea unei asocieri în scopul săvârşirii uneia sau mai multor infracţiuni, altele decât cele arătate în art. 167, ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unei astfel de asocieri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea ce intră în scopul asocierii.”* Comparând cele 3 texte din Codurile penale până la montul acesta, se poate remarca o faptul ca legiuitorul român a fost consecvent în ceea ce priveşte textul care incriminează fapta de constituire a unei asocieri cu

scopuri infracţionale. Faţă de versiunile anterioare, legiuitorul, elimina incriminarea conducătorilor organizaţiei care deţineau calitatea de funcţionar public sau angajat al Statului lucru care era discriminatoriu, astfel aplicându-se principiul egalităţii în drepturi, principiu ce stă la baza tuturor sistemelor de drept care presupune ca "cetăţenii să fie egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără privilegii şi fără discriminări", şi că "nimeni nu este mai presus de lege". O altă modificare majoră, faţă de versiunile anterioare, este clauza de nepedepsire prezentă în art. 323 CP alin. 3 care dezincriminează *„persoanele prevăzute în alin. 1, care denunţă autorităţilor asocierea mai înainte de a fi fost descoperită şi de a se fi început săvârşirea infracţiunii care intră în scopul asocierii.”* De asemenea, legiuitorul oferă claritate în ceea ce priveşte săvârşirea de infracţiuni de către grupul constituit, astfel *„se aplică celor care au săvârşit infracţiunea respectiva pedeapsă pentru acea infracţiune, în concurs cu pedeapsa prevăzută în alin. 1.”*

Legea 39/2003 privind prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate

Legiuitorul român, în conformitate cu Convenţia O.N.U. privind lupta împotriva criminalităţii organizate, stabileşte conceptul de criminalitate organizată în articolul 2, litera a), din Legea nr. 39/2003 [7] în următorul mod: „Grup infracţional organizat - grup structurat format din trei sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă şi acţionează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracţiuni grave, pentru a obţine direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material”. Din definiţia legală menţionată mai sus, putem deduce trăsăturile principale ale conceptului de grup infracţional organizat:

În sensul Legii nr. 39/2003, „criminal organizat” înseamnă activităţi desfăşurate de orice grup de cel puţin trei persoane, între care există o relaţie ierarhică sau personală, care le ajută să se îmbogăţească sau să controleze teritoriile şi pieţele. sau domenii ale vieţii economice şi sociale, interne sau străine, prin extorcare, intimidare, violenţă sau corupţie în scopul săvârşirii unei infracţiuni sau pătrunderii în economia reală. [8]

De regulă, aceste activităţi infracţionale organizate sunt desfăşurate de grupuri infracţionale formate din cel puţin trei persoane conform legislaţiei române. Grupul este un grup clar definit cu statute, reguli de conduită, ritualuri de apartenenţă, ierarhizare a îndatoririlor şi sarcinilor, superiori şi subordonaţi, cu scopul de a desfăşura acte ilegale cu eficienţă maximă în mod organizat, pe baza structurii organizatorice. Prin urmare, fără organizare, reguli de conduită, ierarhie între membri şi distribuire a valorilor, grupurile infracţionale organizate nu pot exista. Caracteristicile grupurilor organizate includ, de asemenea, planificarea,

organizarea, gestionarea, obţinerea de instrumente, resurse, informaţii şi utilizarea combinaţiilor. [9]

Caracteristicile structurale ale unui grup sunt determinate de atitudinea psihica a membrilor grupului al cărui scop este săvârşirea de infracţiuni grave, nevoia de a acţiona după anumite reguli prestabilite, existenta diviziunilor. Apare nu doar obiectiv ci si subiectiv. . O anumită ierarhie a muncii şi a membrilor săi. Din punct de vedere juridic, astfel de grupuri sunt constituite şi nu sunt implicate în nicio infracţiune. Implicarea într-o infracţiune se referă la rolul specific al fiecărui participant la comiterea unei infracţiuni. În cazul unei organizaţii criminale, nu toţi membrii acesteia (cel puţin trei) participă la comiterea infracţiunii planificate. [10] O organizaţie criminală poate desemna unul sau mai mulţi dintre membrii săi ca fiind săvârşind o anumită infracţiune. În plus, executorii pot fi recrutaţi din afara grupului pentru a comite infracţiunea. Se creează astfel un organism autonom al cărui scop este să se organizeze, separat de cei care joacă rolul de autor, complice sau instigator al infracţiunii. În ceea ce priveşte atitudinea mentală, încă de la începutul formării grupului, membrii înţeleg că fac parte dintr-un grup special creat pentru a comite infracţiuni grave şi au clar ce vor face şi pe ce principii. Grupurile se comportă după reguli prestabilite în care există o anumită ierarhie între membri. De asemenea, trebuie să-ţi cunoşti rolul şi atributele în cadrul grupului, chiar şi în termeni foarte vagi.

În ceea ce priveşte asemănările şi deosebirile dintre vechiul Cod penal şi lege Determinăm în mod special că în vechiul Cod Penal nu exista incriminarea formării grupurilor infracţionale ci reglementează doar actele de asociere pentru săvârşirea infracţiunilor [11] (art. 323 din Codul penal anterior). Conceptul de grup infracţional organizat se referă implicit la fapta infracţională de iniţiere sau formarea unui grup infracţional organizat care este prevăzută la art. Art. 7 din Legea nr. 39/2003 privind prevenirea şi lupta împotriva crimei organizate. Despre asemănările şi deosebirile dintre actualul Cod penal şi legea specială, consemnăm că în ambele cazuri se identifică definirea conceptului de grup infracţional organizat cu referire la fenomenul criminalităţii organizate, însă după o analiză a celor două texte se poate remarca faptul că în cazul Legii 39/2003, textul care incriminează grupul infracţional organizat este mult mai amplu, astfel prin *„grup infracţional organizat”* se înţelege *„grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă şi acţionează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracţiuni grave, pentru a obţine direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material;*”

Articolul 367. Constituirea unui grup infracțional organizat

Articolul 367 CP [12] reprezintă în parte infracțiunile de conspirație corespunzătoare, prevăzute la art. 167 CP. Anterior, asocierea pentru săvârșirea unei infracțiuni, enumerată la art. 323 C. pen. anterior, a inițiat, înființat, a participat sau a sprijinit un grup infracțional organizat, acuzat în condițiile legii. Articolul 7 din Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, precum și constituirea, constituirea, apartenența sau sprijinirea unui grup, este prevăzut la Art. 8 din documentul normativ sus-menționat.

Art. 367 CP definește grupul infracțional organizat ca fiind *„grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp și pentru a acționa în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni.”*

Din definiția din C. pen. pe care legiuitorul a considerat-o oportună, lipsesc două elemente pe care le considerăm esențiale pentru incriminarea corectă a infracțiunii de constituire a unui grup infracțional organizat, în primul rând a fost eliminat scopul final, acela de a *„obține direct sau indirect un beneficiu financiar”*, renunțarea la un asemenea scop a fost criticată, deoarece nu mai permite realizarea diferenței între criminalitate organizată și terorism în condițiile în care elementul principal de diferențiere acestora este reprezentat tocmai de scop, financiar în cazul criminalității organizate și politic în cazul terorismului. Scopul imediat al infracțiunii a fost modificat eliminându-se sintagma *infracțiuni grave,* astfel legiuitorul lărgește plaja de infracțiuni care pot fi incriminate. Anumiți autori consideră această modificare ca fiind neinspirată, argumentând faptul ca acest lucru ar duce la o aplicare neunitară a dispozițiilor art. 367 CP [11, p. 43], însă considerăm drept oportună această modificare deoarece, prin forma stabilită de către Legea 39/2003, incriminarea infracțiunilor de crimă organizată este limitată la un număr de 19 infracțiuni grave, la care se adaugă orice infracțiune pentru care legea prevede un minim special de 5 ani de pedeapsă cu închisoare. Ingeniozitatea criminală a grupurilor de crimă organizată este nemărginită, reușind mereu să surprindă legiuitorul cu metode inovative de a încălca legea, uneori cu

Diversitatea criminală implică în mod necesar o diversitate de oameni, unități infracționale, cooperare materială și coeziune subiectivă și, ca atare, include eforturile colective ale unui anumit număr de persoane se materializează pentru a produce un singur rezultat ilegal; pluralismul evidențiază caracterul indivizibil al contribuției tuturor autorilor la încălcarea (înfrângerea) legii penale. Pluralismul penal poate fi realizat în trei forme diferite: pluralism natural (necesar), pluralism

constitutiv (legal) şi pluralism ocazional (participarea criminală).

Asociaţiile criminale sunt acte pluraliste create de infractori. În esenţă, pluralismul constitutiv constă în simplul fapt, incriminat de lege, de a constitui un grup de persoane în scopul săvârşirii unei infracţiuni [13].

În ceea ce priveşte modul de activitate coordonată a grupării criminale, jurisprudenţa a dovedit că în cadrul grupului trebuie să existe o dependenţă ierarhică prestabilită, o ierarhie între membrii grupului, corespunzătoare rolului fiecărui membru în săvârşirea infracţiunilor care sunt stabilite dinainte. În plus, natura coordonării implică planificarea, organizarea, controlul şi achiziţionarea de instrumente şi mijloace. Pentru existenţa acestei infracţiuni se impune o anumită clasificare a membrilor grupului pentru menţinerea caracteristicilor structurale ale grupului. Acţiunea coordonată a membrilor unui grup în legătură cu săvârşirea de infracţiuni trebuie efectuată conform programului, atât pentru creşterea şanselor de pentru a reduce probabilitatea depistării făptuitorilor. În ceea ce priveşte modul de activitate coordonată, este necesar ca în cadrul grupului să existe o ierarhie prestabilită de dependenţă, în sensul că trebuie prevăzut rolul fiecărui individ în săvârşirea infracţiunii. [14]

Din punct de vedere al pedepsei, în abstract, legea nouă este favorabilă, astfel maximul special, în oricare dintre cele două variante, este mai mic decât cel prevăzut în incriminările corespondente din legea veche. Conform art. 367 alin. (1) CP constituirea unui grup infracţional organizat „se pedepseşte cu închisoarea de la 1 la 5 ani iar conform alin.(2) doi pedeapsa sancţionată de lege cu închisoarea de la 3 la 10 ani spre deosebire de art. 323 CP din 1969 care prevedea pedeapsa privativă de liberate de la 3 la 15 ani, iar conform art. 7 din Legea 39/2003 alin (1), „*Iniţierea sau constituirea unui grup infracţional organizat ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unui astfel de grup se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi*.” Legea nouă, care stabileşte pedepse mai reduse pentru constituirea unui grup infracţional organizat, pare să urmărească o abordare mai moderată în ceea ce priveşte sancţiunile. Reducerea maximului special în comparaţie cu legea veche poate fi interpretată ca o încercare de a aduce mai mult echilibru şi proporţionalitate în aplicarea pedepselor.

Este notabil faptul că legea nouă pare să pună accent pe individualizarea pedepselor şi să ofere o marjă mai largă de manevră pentru judecători în stabilirea sancţiunilor în funcţie de circumstanţele specifice ale fiecărui caz. Acest aspect poate să conducă la o justiţie mai adaptată la particularităţile fiecărui caz şi la o abordare mai umană a procesului penal. Totuşi, este important să fim conştienţi că pedepsele nu sunt singurul instrument în lupta împotriva criminalităţii. Eficienţa legii depinde şi de alte aspecte, precum aplicarea coerentă a acesteia, investigaţii

solide și capacitățile sistemului de justiție penală de a gestiona eficient cazurile.

În concluzie, legea nouă pare să aducă ajustări în privința pedepselor pentru constituirea grupurilor infracționale organizate, căutând un echilibru între rigorile legale și o abordare mai adaptată la realitățile fiecărui caz.

Concluzii

În evoluția legislației românești, observăm că progresele recente în combaterea crimei organizate sunt profund ancorate într-un proces continuu de revizuire și îmbunătățire a Codului Penal. De-a lungul anilor, adaptările aduse codurilor penale au reflectat nu doar schimbările interne, ci și standardele și tendințele internaționale în lupta împotriva criminalității organizate.

În comparație cu codurile penale anterioare, care poate că nu ofereau o definiție clară și cuprinzătoare a grupurilor infracționale organizate, prevederile actuale reflectă o abordare mai robustă. Este evident că modificările aduse au avut drept scop alinierea la definițiile și cerințele convențiilor internaționale, consolidând astfel eficacitatea legilor în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional organizat.

De asemenea, recentele revizuiri au introdus instrumente juridice specifice, cum ar fi confiscarea extinsă, consolidând abordarea de a priva grupurile infracționale organizate de resursele obținute din activități ilegale. Aceste instrumente nu numai că reprezintă un avans semnificativ față de prevederile anterioare, dar și-au dovedit utilitatea în diminuarea influenței și puterii acestor grupuri.

Într-un efort de a consolida statutul său în comunitatea internațională, România a avansat nu doar prin modificările interne, ci și prin aderarea la convenții internaționale esențiale. Analizând evoluția codurilor penale anterioare, observăm că această integrare s-a concretizat prin adoptarea unor definiții și standarde specifice convențiilor, reflectând un angajament ferm față de cooperarea internațională.

Aderarea la Convenția ONU cu privire la lupta împotriva criminalității organizate a marcat o schimbare semnificativă în abordarea legislativă. Definiția detaliată a „grupului infracțional organizat” din cadrul acestei convenții a fost încorporată în legislația internă, oferind claritate și coerență în identificarea și sancționarea grupurilor infracționale organizate.

În comparație cu perioada anterioară, integrarea în rețelele internaționale și schimbul de informații au devenit priorități majore. Acest aspect este reflectat nu doar în textul legilor actuale, ci și în mecanismele create pentru cooperarea internațională, consolidând astfel capacitatea țării de a contribui și beneficia de eforturile globale în combaterea crimei organizate.

Referințe:

1. BÂLC, M. Reflecţii privind definirea noţiunii de criminalitate organizată, Perspectivele şi Problemele Integrării în Spaţiul European al Cercetării şi Educaţiei, vol. X, no. I, p. 241, 2023.
2. Codul penal român 1864, promulgat şi publicat la 30 Octombrie 1864. [Accesat 21.11.2023]. Disponibil: https://lege5.ro/gratuit/g42tamju/codul-penal-din-1864
3. SCURTU, I., STANCIU, T., SCURTU, G. Istoria românilor între anii 1918-1940, Universitatea din Bucureşti, 12 2002. [Accesat 22.11.2023]. Disponibil: http://ebooks.unibuc.ro/istorie/istorie1918-1940/7-1-3.htm
4. Codul Penal din 1936 publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 48 din 02 februarie 1948. [Accesat 22.11.2023]. Disponibil: https://lege5.ro/gratuit/heztqnzu/codul-penal-din-1936
5. Codul penal român din 1968 publicat in Monitorul Oficial din 21 iunie 1968. [Accesat 22.11.2023]. Disponibil: https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/38070
6. CĂŞUNEANU, F. Criminalitatea organizată în legislaţiile penale europene, Bucureşti: Universul Juridic, 2013.
7. Legea 39/2003 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 18 martie 2003. [Accesat 22.11.2023]. Disponibil: https://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act_text?idt=39932
8. BUNECI, P. Crima organizată. Consideraţii privind grupul infracţional organizat, Revista de criminologie, criminalistică şi penologie, no. 4, p. 31, 2009.
9. TIMOCE, M. Unele aspecte cu privire la infracţiunea prevăzută de art. 7 din Legea nr. 39/2003 privind prevenirea şi combaterea criminalităţii organizare, Revista Dreptul, no. 6, p. 158, 2004.
10. KOVESI, L.C. Combaterea crimei organizate prin dispoziţii de drept penal / Teza de doctorat, Timisoara, 2011.
11. DUNGAN, P. Grupul infracţional organizat, Analele Universităţii de Vest din Timişoara, pp. 23-43, 2012.
12. Codul Penal din 2009 Text publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 510 din 24 iulie 2009, În vigoare de la 01 februarie 2014. [Accesat 22.11.2023]. Disponibil: https://legeaz.net/noul-cod-penal/
13. DOBRINOIU, V. Noul Cod Penal comentat, Bucureşti: Universul Juridic, 2016.
14. ZLATI, G. et al. Codul penal: Comentariu pe articole. Bucureşti: C.H. Beck, 2020.